

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
NR 1
W HUMNISKACH**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018.
- Statut Szkoły Podstawowej Nr 1 w Humniskach.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

I. Założenia podstawowe:

1. Szkoła dąży do tego, aby jej uczniowie:

- w zakresie rozwoju intelektualnego poszukiwali prawdy, przewyżczali lenistwo myślowe, poznawali swoje uzdolnienia, rozszerzali swoje zainteresowania, nabywali umiejętności przyswajania wiedzy,
- poszukiwania informacji, wypowiedania się, uczyli się szacunku dla dobra wspólnego,
- w zakresie rozwoju duchowego poznawali postawy empatyczne, dorobek kultury, kształtowali postawę twórczą, myśli refleksyjne,
- w zakresie rozwoju moralnego posiadali umiejętności myślenia wartościującego oceny własnych zachowań, gotowości do poświęceń, odwagi cywilnej, a także wyróżniali się autentyzmem działań, otwartością, ufnością, poszukiwali wielkich celów życiowych i wartości wyższych, by dążyli do odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- w zakresie kształcenia zdolności spostrzegania i kojarzenia posiadli umiejętność obserwacji, koncentracji, zdolności kojarzenia oraz ćwiczyli pamięć,
- w zakresie wychowania fizycznego kształtowali sprawność fizyczną, poznawali i stosowali profilaktykę zdrowotną i rekreacyjnie uprawiali różne dyscypliny sportu oraz turystyki,
- w zakresie pracy dotyczącej ukierunkowania uczuć, emocji oraz kształcenia woli kształtowali w sobie wrażliwość uczuciową, opanowywali emocje, nabywali umiejętności komunikacji interpersonalnej, kształcili u siebie pracowitość, rzetelność, wytrwałość, odpowiedzialność.

II. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich,

których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,

- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

III. Współpraca szkoły z rodzicami:

Wśród zasad współpracy z rodzicami istotną rolę odgrywa właściwy obieg informacji, od którego zależy interwencja odpowiedniego organu szkoły w złożonych problemach uczniów.

Problemy wychowawcze mogą być zgłaszane:

- a) na zebraniach klasowych przewodniczącemu trójki klasowej i dalej na forum rady rodziców,
- b) rodzicom i nauczycielom poprzez radę rodziców na zebraniach trójek klasowych
- c) w doraźnych sprawach w pierwszej kolejności i wychowawcom, w pilnych sprawach - pedagogowi,
- d) przez pedagoga rodzicom (rozmowy indywidualne w szkole i rozmowy w domu).

W wyjątkowych wypadkach ignorowania przez rodziców obowiązków opiekuńczych wobec swoich dzieci albo nie reagowania na ich naganne zachowania szkoła kieruje wnioskiem do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OCZEKIWANIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazywanie rodzicom ich wiodącej roli w wychowywaniu dzieci. 2. Umożliwianie rodzicom wpływu na funkcjonowanie szkoły. 3. Zachęcanie rodziców do zadań i prac na rzecz poprawy bazy szkoły. 4. Uświadomienie konieczności przestrzegania prawa dyscypliny i punktualności przez dzieci. 5. Budowanie sprzyjającego klimatu na płaszczyźnie rodzic szkoła. 6. Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu pojawiających się problemów. 7. Docenianie działań rodziców na rzecz pomocy szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybór Rady Rodziców i trójek klasowych • Udział w opiniowaniu dokumentów szkoły • Pomoc w organizowaniu imprez szkolnych i klasowych • Ogólnoszkolne i klasowe spotkania z rodzicami • Sponsoring • Bezpośrednie kontakty rodziców z nauczycielami • Wizyty nauczyciela w domu rodzinnym ucznia • Pedagogizacja rodziców • Organizowanie dla rodziców imprez i uroczystości szkolnych • Stosowanie różnorodnych form uhonorowania zaangażowania rodziców na rzecz szkoły • Spotkania rodziców z 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywny udział w Radzie Rodziców i trójkach klasowych • Widzą konieczność współdziałania ze szkołą • Postrzegają szkołę jako partnera w kwestii wychowania dziecka • Darzą zaufaniem nauczycieli w sprawach wychowawczych • Wspomagają działania na rzecz poprawy warunków materialnych szkoły • Aktywnie wspierają wychowawców w realizacji programów wychowawczego klasy i szkoły • Służą pomocą, radą w rozwiązywaniu pojawiających się

	pedagogiem szkolnym	problemów <ul style="list-style-type: none"> • Biorą udział w zebraniach klasowych i szkolnych • Utrzymują systematyczny i częsty kontakt z wychowawcą i nauczycielami • Dbą o regularne uczęszczanie dzieci na zajęcia lekcyjne • Interesują się postępami dziecka w nauce • korzystają z pomocy pedagoga
--	---------------------	---

IV. Model absolwenta:

Nasz absolwent:

- wierzy w siebie,
- potrafi samodzielnie rozwijać talenty,
- nabył umiejętności „twórczej ekspresji” swoich uczuć,
- potrafi zachować się kulturalnie w każdej sytuacji,
- przejawia przyjazny stosunek do świata,
- jest wrażliwy na potrzeby innych i chętny do niesienia pomocy,
- umie bezkonfliktowo rozwiązywać swoje problemy,
- jest odpowiedzialny za swoje czyny,
- posiada ukształtowany system wartości,
- troszczy się o swoje zdrowie, posiada wiedzę i umiejętność efektywnego odpoczynku i relaksu,
- rozumie swoje i innych stany psychiczne,
- umie współdziałać w grupie,
- jest samodzielny i przedsiębiorczy,
- angażuje się w życie swojego środowiska,
- jest pozytywnie nastawiony do siebie, ludzi i świata,
- szanuje tradycje,
- jest dobrym człowiekiem i światłym Polakiem.
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,

- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych.

V. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, e- papierosów, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, e- papierosów, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków

zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, e- papierosów, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, e- papierosów i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i e- papierosów
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, e- papierosów lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, e- papierosów przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,

- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

KLASY IV-VIII

1. Sfera duchowa

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Wzbudzanie chęci kultywowania obrzędów i tradycji rodzinnych, narodowych i lokalnych	Godziny wychowawcze, apele i akademie szkolne, uczestnictwo w obchodach świąt państwowych.	Wychowawcy, nauczyciele historii, j. polskiego i WOS-u.
2. Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych i miejsc pamięci narodowej.	Godziny wychowawcze, lekcje języka polskiego, historii i WOS-u.	Wychowawcy, nauczyciele historii, j. polskiego i WOS-u.
3. Kształtowanie postawy patriotyzmu.	Godziny wychowawcze, lekcje języka polskiego, historii, WOS-u, wyjazdy edukacyjne.	Nauczyciele, wychowawcy.
4. Udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach	Zajęcia świetlicowe, apele okolicznościowe, inne	Koordynujący akcję nauczyciele, pedagog

charytatywnych i konkursach.	formy, które rekomenduje organizator akcji.	szkolny,
5. Poznanie swoich praw obywatelskich.	Lekcje historii, WOS-u, godziny wychowawcze.	Nauczyciele, wychowawcy.
6. Uświadomienie roli rodziny: <ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie wpływu rodziny na nasze życie • pielęgnowanie pozytywnych relacji w rodzinie • kształtowanie szacunku do rodziny 	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia świetlicowe, zajęcia z pedagogiem.	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele,
7. <i>Kształtowanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych.</i>	<i>Godziny wychowawcze, akcje charytatywne, wolontariat, wdż</i>	<i>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele</i>

2. Sfera społeczna

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Kształtowanie umiejętności samodzielnego myślenia i wyrażania własnych opinii w sposób akceptowany społecznie.	Godziny wychowawcze, zajęcia świetlicowe.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog,
2. Dążenie do jak największej samodzielności i zaradności uczniów w życiu społecznym.	Tematyczne zajęcia lekcyjne, wycieczki klasowe, godziny wychowawcze.	Wychowawcy, nauczyciele sprawujący opiekę na wycieczkach.
3. Kształtowanie postawy szacunku wobec siebie i innych osób: <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności kulturalnego i asertywnego zwracania się o pomoc. • zapobieganie postawie roszczeniowej • szacunek dla innych 	Rozmowy indywidualne, dyskusje, pogadanki, godziny wychowawcze.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog
4. Propagowanie kultury słowa wśród uczniów.	Zajęcia świetlicowe, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, lekcje języka polskiego.	Wychowawcy świetlicy, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele.
5. Kształtowanie postawy	Godziny wychowawcze,	Pedagog,

asertywności.	zajęcia z pedagogiem.	wychowawcy,
6. Wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych.	Zajęcia świetlicowe, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem szkolnym, omawianie ocen z zachowania.	Wychowawcy świetlicy, pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy.
7. Kształtowanie wśród uczniów postawy tolerancji: <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny i przejawy nietolerancji • tolerowanie odmienności i inności • rozwijanie empatii • wyzwalanie gotowości do niesienia pomocy 	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, lekcje języka polskiego i WOS-u.	Wychowawcy, nauczyciele WOS-u i języka polskiego, pedagog,
8. Kształtowanie pozytywnej atmosfery w klasie, integracja uczniów w zespołach klasowych. <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postawy koleżeństwa • kształtowanie umiejętności komunikowania się • zaspokajanie potrzeb współdziałania • rozbudzanie otwartości na drugiego człowieka • uświadomienie sobie konieczności własnego wkładu w rozwój i integrację klasy • pogłębianie wiedzy o swojej klasie i poczucia współodpowiedzialności 	Wycieczki, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, pomoc koleżeńska w nauce.	Wychowawcy, pedagog, wychowawcy świetlicy
9. Kształtowanie umiejętności obrony własnych poglądów i uznawanych przez siebie wartości.	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia świetlicowe, zajęcia z pedagogiem.	Wychowawcy, pedagog, wychowawcy świetlicy
10. Kształtowanie umiejętności korzystania ze środków przekazu informacji: <ul style="list-style-type: none"> • segregacji informacji oraz ich krytycznej oceny • kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo w 	WOS, informatyka, zajęcia z pedagogiem.	Nauczyciele, bibliotekarze, pedagog, wychowawcy,

kontakcie z mediami (Internet, TV, prasa, radio, itp.)		
<p>11. Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz oznakowaniem BHP • zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia • organizowanie ewakuacji w ramach próbnego alarmu • zapoznanie uczniów z zasadami postępowania w sytuacjach zagrożenia. 	Godziny wychowawcze, zajęcia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na poszczególnych zajęciach i w salach lekcyjnych, zajęcia świetlicowe, zajęcia z pedagogiem, apel, edukacja dla bezpieczeństwa.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, wychowawcy świetlicy, społeczny inspektor BHP.
12. Integracja ze środowiskiem lokalnym – kształtowanie umiejętności korzystania z dóbr kultury.	Organizacja przedstawień i akademii dla społeczności lokalnej, spotkania z ciekawymi ludźmi z regionu, wyjście do muzeum i teatru.	Wychowawcy, nauczyciele.
13. Uczenie działania zespołowego, tworzenie dialogu i efektywnej współpracy umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem szkolnym.	Pedagog szkolny, wychowawcy,
14. Preorientacja zawodowa – doradztwo w zakresie predyspozycji i wyboru drogi zawodowej.	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, spotkania z przedstawicielami zawodów (rodzicami uczniów), osobami odnoszącymi sukcesy zawodowe, wyjazdy do firm i miejsc pracy w najbliższym otoczeniu oraz dni otwarte w szkołach średnich	Wychowawcy, pedagog szkolny.
15. Doskonalenie kultury bycia.	Godziny wychowawcze, apele, imprezy, wycieczki, spotkania integracyjne	Pedagog szkolny, wychowawcy, pedagog, nauczyciele
16. Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska	Udział w akcjach, programach	

naturalnego.	proekologicznych.	
--------------	-------------------	--

3. Sfera fizyczna

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Dbanie o zajmowanie przez uczniów właściwej postawy i pozycji ciała w trakcie zajęć lekcyjnych i poza nimi.	Wszystkie zajęcia, przerwy między zajęciami, uroczystości i apele szkolne, wyjścia poza teren szkoły.	Wszyscy nauczyciele, a przede wszystkim nauczyciele wychowania fizycznego.
2. Poznanie zasad zdrowego trybu życia: <ul style="list-style-type: none"> • spędzania wolnego czasu • higieny układu nerwowego 	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, godziny wychowawcze, lekcje biologii i wychowania fizycznego.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciel biologii i pielęgniarka szkolna.
3. Poznanie zasad racjonalnego żywienia i płynących z nich korzyści.	Lekcje biologii, technika, godziny wychowawcze.	Nauczyciele biologii, techniki, wychowawcy, pielęgniarka szkolna.
4. Kształtowanie nawyków higieny osobistej i dbałości o zdrowie: <ul style="list-style-type: none"> • higiena całego ciała • mycie rąk przed posiłkami i po korzystaniu z toalety • dostosowanie ubioru do warunków atmosferycznych, okoliczności, wieku itp. 	Godziny wychowawcze, lekcje biologii, wyjazdy szkolne	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele, pielęgniarka szkolna.
5. Diagnozowanie podstawowych zagrożeń w szkole.	Rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami, rodzicami, obserwacja młodzieży.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele,
6. Poznanie i uświadomienie zagrożeń wieku dojrzewania <ul style="list-style-type: none"> • nikotynizm, alkoholizm, narkomania, sekty, • <i>uzależnienie od gier</i> 	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, godziny wychowawcze, lekcje biologii, WOS-u, <i>wdż</i>	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele biologii i WOS-u

<p><i>komputerowych i telefonu,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>cyberprzemoc, nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych,</i> • <i>ukazywanie niebezpieczeństw związanych z poboczami sportu (doping, pseudokibice)</i> 		
---	--	--

4. Sfera intelektualna i emocjonalna

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Pomoc uczniom w określeniu swoich mocnych stron, zainteresowań oraz predyspozycji.	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem.	Pedagog, wychowawcy
2. Przygotowanie uczniów najstarszych klas do dokonania wyboru dalszego kierunku kształcenia.	Rozmowy indywidualne, spotkania z przedstawicielami szkół średnich spotkania z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, godziny wychowawcze, spotkania z przedstawicielami z centrum doradztwa zawodowego.	Wychowawcy, pedagog,
3. Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy na temat możliwości dalszej edukacji, formach aktywności społecznej, perspektyw życiowych.	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, zajęcia świetlicowe, godziny wychowawcze, wyjazdy do szkół średnich organizowanie spotkań z nauczycielami innych placówek oraz z	Pedagog, wychowawcy świetlicy, wychowawcy.

	absolwentami szkoły.	
4. Egzamin kończący naukę w szkole podstawowej jako decydujący czynnik ubiegania się o przyjęcie do szkoły średniej.	Godziny wychowawcze i rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, egzaminy próbne.	Wychowawcy, pedagog, dyrektor szkoły.
5. Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem - zajęcia prowadzone przez pedagoga szkolnego.	Pedagog szkolny, wychowawcy,
6. Pogłębianie wiedzy o samym sobie: <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie własnych dążeń i poczucia własnej wartości • umiejętność samooceny • uświadomienie własnych możliwości • rozwijanie odpowiedzialności za siebie • uświadamianie własnych słabych i mocnych stron • budowanie poczucia własnej wartości 	Lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, zajęcia dydaktyczne i świetlicowe.	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele,
7. Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych werbalnych i niewerbalnych	Zajęcia świetlicowe, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem,	Wychowawcy świetlicy, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele,
8. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji pozytywnych i negatywnych w sposób akceptowany społecznie oraz postępowania w sytuacjach zagrożonych agresją.	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, codzienne sytuacje szkolne.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele,

VI. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.